

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА – МЕТОДИЧНА ОСНОВА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Бобирьов В.М., Островська Г.Ю., Петрова Т.А., Муляр Л.А., Капустянська А.А.

Вищий держаний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

Анотація. Впровадження в учбовий процес оновленої навчальної літератури є важливим напрямком удосконалення підготовки фахівців та методичною основою якісної освіти.

Ключові слова: вища медична освіта, сучасна спеціалізована література, фармакотерапія в стоматології.

Головною умовою Болонської системи формування єдиного європейського освітнього простору, до якого залучилася Україна, є підвищення якості вищої медичної освіти, виведення її на рівень сучасних європейських стандартів [3,7]. Процес навчання – це системний метод створення і застосування наступних технологій – технічних, педагогічних, інформаційних й організаційних, метою яких є підвищення якості викладання дисципліни [6].

Впровадження у педагогічний процес медичних вузів кредитно-модульної системи спрямовано на інтенсифікацію навчання, а саме, – розкриття творчого потенціалу студентів, підвищення якості засвоєння матеріалу, оволодіння новітньою сучасною інформацією та інтегрування отриманих знань з іншими предметами [4].

Клінічна фармакологія викладається на 4 курсі стоматологічного факультету з 1991 року. Максимальна спрямованість предмету на оволодіння знаннями з сучасних лікарських засобів та формування навиків раціональної фармакотерапії в медичній практиці в цілому зробила предмет зв'язуючим ланцюгом серед інших клінічних дисциплін. Знання з клінічної фармакології займають важливе місце у створенні кваліфікації майбутнього лікаря-стоматолога, його професійних вмінь та навичок, які у подальшому зможуть бути високо оцінені [2].

Сучасні технології навчання з курсу «Клінічна фармакологія» забезпечуються як теоретичною підготовкою, так і навчально-матеріальною базою, яка постійно вдосконалюється. Викладачі кафедри приділяють постійну увагу пошуку нових форм і методів викладання, які б оптимізували процес навчання студентів. Проводиться регулярна робота по створенню підручників, учбових посібників, відеофільмів з актуальних проблем фармакології, впровадження в учбовий процес інформаційних матеріалів з нових лікарських засобів, координація та інтеграція викладання клінічної фармакології [5].

Безумовно, стоматологічна наука зробила суттєвий крок вперед, тому актуальною проблемою є створення навчальної літератури, яка б містила сучасний оновлений матеріал з напрямків раціонального застосування лікарських засобів в стоматологічній практиці. Саме такою літературою для студентів стоматологічного фаху стало створення навчального посібника «Фармакотерапія в стоматології», виданого у 2014 році. Авторам було поставлено за мету розширення у майбутніх лікарів-стоматологів знань з фармакотерапії, розвинення в них клінічного мислення та вмінь впевненого використання ліків. У представленому посібнику наведені рекомендації з вибору препаратів при конкретних нозологічних формах, зі схем призначення ліків, режимів їх дозування, способів введення та тривалості курсу лікування.

Книга складається з 3-х розділів. У першому розділі послідовно викладений матеріал із сучасних принципів знеболення в стоматології, раціонального використання лікарських засобів у терапевтичній та хірургічній стоматологічній практиці. У другому розділі представлений важливий матеріал з фармакотерапії невідкладних станів в умовах стоматології. Третій розділ присвячений фармакологічній характеристиці використовуваних у професійній діяльності стоматолога лікарських засобів. У посібнику розглянуті фармакологічні засоби, що потрібні для підготовки хворого до стоматологічних маніпуляцій (наркозні, заспокійливі, ісцево анестезуючі, анальгезуючі засоби) та засоби, які застосовують для лікування окремих нозологічних форм (антисептики, антибіотики, протигрибкові, противірусні,

протизапальні, імуностимулюючі засоби, ферменти, пробіотики, вітаміни, антиоксиданти, ін.). При розгляді фармакологічних груп наводяться показання та протипоказання й загальні рекомендації до ефективного застосування препаратів у стоматологічній практиці.

Таким чином, метою удосконалення підготовки фахівців, зокрема, лікарів-стоматологів є збагачення педагогічного процесу сучасною спеціалізованою літературою, яка являється важливим методичним фундаментом вищої освіти.

Література

1. Бобирьов В.М. Сучасні технології навчання на курсі клінічної фармакології та клінічної імунології з алергологією на стоматологічному факультеті / В.М. Бобирьов, Т.А. Петрова, Г.Ю. Островська [та ін.] // Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю: Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних начальних закладах. – Полтава, 2014. – С. 24-25.

2. Бобирьов В.М. Інформаційно-комунікаційні технології при викладанні фармакології студентам з англійською формою навчання / В.М. Бобирьов, О.М. Важнича, Т.О. Дев'яткіна [та ін.] // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю: Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті. – Полтава, 2012. – С. 6-8.

3. Вища медична освіта і Болонський процес: Навчально-методичні та інформаційно-довідкові матеріали наради-семінару для науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрів Ч. 1. – Київ, 2005. – С. 97.

4. Грубінко В.В. Індивідуальна та самостійна робота студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу / В.В. Грубінко // Матеріали науково-практичного семінару: Кредитно-модульна система організації навчального процесу. – Тернопіль: ТДПУ, 2004. – С. 3.

5. Петрова Т.А. Інноваційні технології у викладанні клінічної фармакології з алергологією та імунологією / Т.А. Петрова, Г.Ю. Островська, Л.А. Муляр [та ін.] // Матеріали науково-практичної конференції з

міжнародною участю: Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті. – Полтава, 2012. – С. 143-145.

6. Сисоєва С.О. Педагогіка та психологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання / С.О. Сисоєва, Т.Б. Поясок. – К.: Міленіум, 2005. – 520 с.

7. Степко М.Ф. Болонський процес і навчання впродовж життя / М.Ф. Степко, Б.В. Клименко, Л.Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ. – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. – 112 с.

_____ Бобирьов В.М.

_____ Островська Г.Ю.

_____ Петрова Т.А.

_____ Муляр Л.А.

_____ Капустянська А.А.

Зав. кафедри експериментальної та клінічної
фармакології та клінічної імунології з алергологією,
проф.

В.М. Бобирьов